

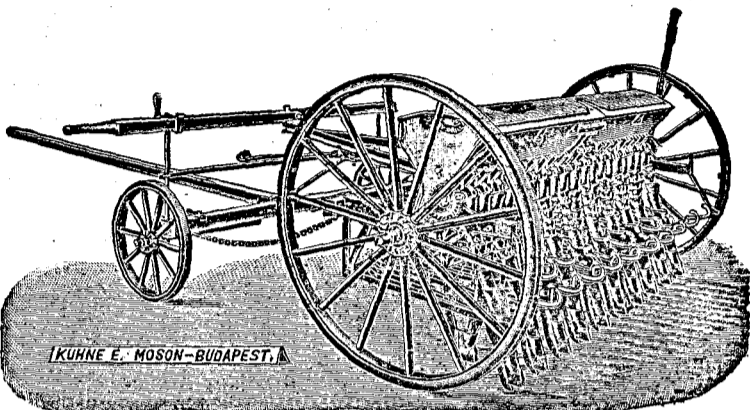
ERDÉLYI GAZDA

XLIII. ÉVFOLYAM.

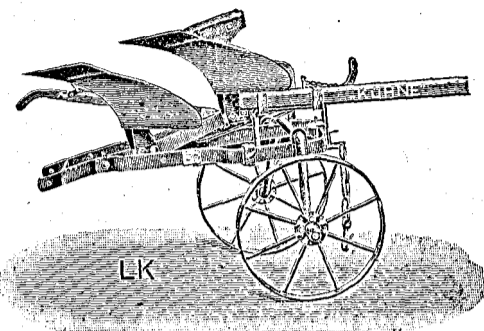
KOLOZSVÁR, 1911. November 5.

45. SZÁM.

Mindennemü talajmivelő eszközöket, új 8 vasu kultivátorokat, tólógyürüs „Mosoni Drill” és kanalas „Vera II” hirneves sorvetőgépeket,

rostákat és konkolyozókat, szüretelő és tejpgazdasági eszközöket

elismert elsőrendü kivitelben szállit:

„KÜHNE” mezőgazdasági gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 57/a.

Tarlóhántásra: „OSBORNE-BUMPER” tárcsásboronák, javított szerkezetü négyes ekék.

2012

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egyuttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotokat, gyors és költséget kímélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadékkul alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem: magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 889. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség GOMBOS BENŐ Kolozsvár, FERENCZ JÓZSEF-UT 13. SZÁM ALATT. A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége.

Szőlőkötöző-fonál

jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyvagárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szerezhető be. A Fischer-féle szab impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és vízonteladónak szállítója.

Pontos, szolid kiszolgálás. Tessék ajánlatot kérni!

2260

Mindennemü

Gazdasági gépek, eszközök és anyagok

legelőnyösebb beszerzési helye a

Székely Gazdák Szövetkezete, Marosvásárhelyt

Kühne mosoni gépgyára és Mc. Cormick arató-gépgyár erdélyrészi vezérképvisellete.

Elsőrendü borsajtókat, szőlőzuzókat, ekéket, vetőgépeket és boronákat, továbbá tárcsásboronákat, kukoricaszártépőgépeket készletben tartunk s azonnal szállithatunk.

2336

Gépész-kovács, jó bizonyítványokkal

állást keres

uradalomba január elsejére.

Szikszai Gábor, Nagy-Ótyves

u. p. Mező-Rücs. (x-3)

Uradalmi kovács, állást keresek újvra, vizsgázott lóvasaló vagyok, a gazdasági gépek javítását és az összes gazdasági vasmunkát elvállalom.

Cimem: (x-2)

Incze Elek urad. kovács,

Nagy-Teremi u. p. helyt.

Uradalmi kerékgyártói állást keresek újvra. Már tíz év óta uradalomba vagyok, józan életű, helyzetemet csak újvkor foglallhatom el.

Cim:

Szász Ferenc, urad. kerékgyártó

Nagy-Teremi. (x-1)

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár

Garvenswerke,
Wien. II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

2080

500—1500 hold körüli

eladó

Birtokot

Keresek

Mevételre!

sürgösen. magyarlakta vidéken,
vasut közelében, parkkal, urilakkal,
jó gazdasági épületekkel. A birtok
felerészben erdő is lehet.

2651

Sürgős ajánlatokat, lehetőleg di-
rekt. az Erdélyi Gazda kiadóhiva-
talához kérem „J. H.” jelige alatt
beküldeni.

28 éves, felsőbb szőlő- és borgazda-
sági tanfolyamot végzett

okleveles gazda,

ki egy 3000 holdas uradalomban több
évig önállóan működött, január 1-re
intézői állást keres jobb gazdaságban.

Megkeresések
a kiadóhivatalhoz kéretnek.

2655

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25—33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25—33

2278

VII., Gizella-ut 15.

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

Uradalmi számadások

átvizsgálását elvállalja e téren
nagy gyakorlattal bíró

szakember.

Cím a kiadóhivatalban.

Kitünő karban levő 3 darab 15
soros Hungária Drill vetőgép

eladó.

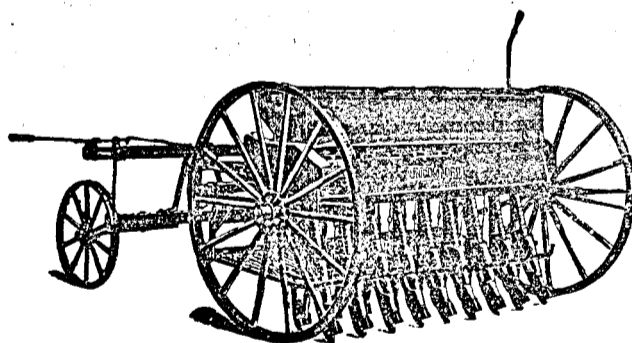
Keresekk evészet használt M.-Cormick-
féle kévekötő aratógépet.Elekes Árpád, intéző Harasztos
Tordaaranyosmegye. (x-4)

EGY GÉP = HÁROM GÉP

szab. „REKORD II”

sorba vet

sorba trágyáz!!

A szab. „REKORD II”

egyetemes sorvetőgépünk a losonci mezőgazdasági gépgyár-
ban készül és az összes kulturállamokban szabadalmaz-
tatva van.

A szab. „REKORD II”

mindenféle gabonaneműk vetésére és a legkülönfélébb
műtrágyák kiszórására, valamint ezen műveleteknek
egyidőben való végzésére alkalmas.

A szab. „REKORD II”

sorba vet és sorba trágyáz, ezen művelési mód pedig óriási
termeléstöbbletet eredményez és a szórással szemben
50% műtrágyát takarít meg.

SZAB. „REKORD II” a létező legtökéletesebb sorvetőgép,
a legideálisabb műtrágyaszóró
az egyedüli kifogástalanul működő kombinált gép

Sziveskedjék az utánzatoktól óvakodni.

A „REKORD II” az egyedüli vetőgép, amelylyel a sorba való vetés és a sorba való
trágyázás kifogástalanul végezhető

Árjegyzékkel és árajánlattal szívesen szolgál

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Budapest, V., Váci-körút 32.

2021

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYESÜLET, ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A folyóvizek szabályozása.	513
Gép- és ekebemutató Gernyeszegen. Sz. M.	513
A paszuly (bab) termesztése. Gáspár József.	516
Az ősszel és télen kihordott trágya kezelése a szántóföldön.	515
Irodalmi szemle.	518
Kisebb szakközlemények.	518
Egyleti élet.	518
Kormányintézkedések.	519
Vegyes közlemények.	519
Hirdetések.	

Folyóvizeink szabályozása.

A vízi munkákat tekintve, Magyarország egyike a legelőrehaladottabb államoknak. Sok-sok millió költséggel sikerült szabályozni az eddig féktelenül rohanó folyóvizeket, amelyek esztendőről-esztendőre órási területeket borítottak víz alá, míg most minden veszedelem nélkül folydogálnak medreikben. Sok-sok százezer katasztrális holdra tehető azoknak a földterületeknek a nagysága is, amelyeket sikerült az ármentesítés és folyamatszabályozás által megszerezni a kulturának.

Az árvédelmi és vízszabályozási munkálatok azonban a rájuk fordított milliók dacára még mindég nem szünetelnek. Különös erővel indult meg legújában a vízszabályozás, amelynek legfőbb célja az, hogy a hajozható folyókat tényleg hajozhatókká mélyítsék s berendezzék. A Dunán, Tiszán, Dráván és Száván kívül még nagyon sok olyan folyója van az országnak, amelyek megbírják a kellő munkálatok után még a gőzhajókat is, ezáltal egy-egy vidék részére olcsó és jó közlekedési utat lehet teremteni, amely első kelléke egy-egy vidék gazdasági fellendülésének.

Ezekről a munkálatokról érdekes összefüggő képet nyújt a földmívelésügyi tárca költségvetése. Ebből láthatjuk különösen, hogy a vízszabályozás terén maga az állam mit tart legsürgősebbnek s ezen a téren a közel jövőben hol és mely vidékeken várhatók lényeges javulások. A Dunára pl. az idén 3,564.000 koronát irányzott elő a földmívelésügyi miniszter. Ebből az összegből különösen a felső és alsó Dunán fognak lényegesebb szabályozási munkálatokat végezni. A Tisza folyóra

1,749.000 korona jutott. Jelentékeny összeg, többnyire a már megkezdett szabályozási munkák befejezésére fogják felhasználni.

A Morva folyót a múlt évben kezdték el szabályozni, s a szabályozási munkálatokat 1912-ben teljes erővel fogják folytatni, a földm. miniszter e célra 560000 koronát szánt. A Vág folyóra 200,000-ret. A Dráva folyónál végzendő munkálatokra 520,000-ret. A Mura folyóra mindössze 77,000, a Szamosra 97.000, a Szávára és Kulpára 215,000 korona fog jutni. Ebből 15000 koronát a Kulpa hajózhatóvá tétele terveinek kidolgozására szánt a miniszter. Kisebb összegek jutnak a Bodrog és Latorca, a Hármaskőrös egyes szakaszainál végzendő munkálatokra, míg pl. a Sajó hajózhatóvá tételére kerekén 1,000.000 koronát szánt a miniszter, Gömör és Borsodvármegyéek e tekintélyes folyóvize nemsokára tehát abba a helyzetbe fog jutni, hogy Miskolcig, illetve Bánrévéig gőzhajókat hordhat a hátán a Tiszánál való torkolatától kezdve. Serényen folynak a Maros folyó hajozhatóvá tételének munkálatai is. A jövő év folyamán 300,000 koronát fordítanak e munkálatok végzésére. Tekintélyes összeg jut a magyar tengernek is, a Balaton tónak, a balatoni kikötők bővítésére s a vele összefüggő Sio mederbővítési és rendezési munkálataira a a jövő évben 450,000 korona fog jutni.

Magyarország összes vízügyi kiadásainak a főösszege 9 millió 855.590 koronával vannak előirányozva. Ez az óriási összeg igen nagyrészt beruházás. Hogy vajjon hasznos beruházás-e, azt a vízszabályozás terén eddig elért eredmények eléggé megmutatják. Az államnak e tekintetben nem szabad fukarkodnia. A megrendszabályozott és árvízveszedelemmel többé nem fenyegető folyók ép oly becsesek az országra nézve, mint a hajozható folyók, amelyek a legolcsóbb közlekedési eszközül szolgálnak. A kicsiny Hollandia száz és százmilliókat tudott költeni vízi munkálatokra s nem látta a kárát. Több, mint bizonyos tehát, hogy Magyarország sem fogja annak kárát látni. A felsorolt részletes adatok különben bizonyítékul szolgálnak arra is, hogy a földmívelésügyi miniszter figyelemmel van a helyi érdekekre is. Hiszen alig van nevezetesebb folyója az országnak, amelyen

a jövő év folyamán szabályozást, biztosítást vagy mederrendezést ne terveznének. Ezek a munkálatok szociális szempontból is figyelmet érdemelnek, mert hiszen a költségvetésbe felvett összegek munkabér alakjában csaknem teljességben visszavándorolnak a legszegényebb néposztályokhoz.

Gép- és ekebemutató Gernyeszegen.

Fényesen sikerült gép- és ekebemutatót tartott a Marostordai Gazdasági Egyesület Dr. Grót Teleki Domokos gernyeszegi gazdaságának külső majorjában okt. 29-én.

A remek szép őszi verőfényes nap csaknem 400 gazdát vonzott Gernyeszegre, hol a gyárosok által kiállított nagyszámu gépek és eszközökben válogathattak.

Kiállítók között ott szerepeltek a MÁV. gépgyár, Mc Cormick gépgyár, Nicholson-gépgyár Budapestről, Kühne Ede Moson, a Losonci gépgyár és a Marosvásárhelyi Székely Gazdák Szövetkezete számos géppel. Jurenák Miklós ekékkel, főzöedényekkel.

A gépek és ekék közül számos mennyiség kelt el, gépeivel a Székely Gazdák Szövetkezete, ekékkel Jurenák Miklós csinált legjobb forgalmat.

E bemutatón Maros Tordán kívül, Csik és Kolozsmegyééből számos intelligens gazda jelent meg, nemkülönben számos kisgazda.

Igen érdekes és fölötte tanulságos volt a tengeriszár-tépők működése, a Cormick-féle Ohio és az Ásványi-féle gép, melyet a Nicholson gépgyár állított ki. Mindkét gép munka közben lett bemutatva s osztatlan tetszést keltett mindkét gép a gazdák között azzal az óriási munkaképességgel, melyet végeztek s mindkettő eladatott, egyik a gernyeszegi, másik az uzdi-szt-péteri gazdaság részére.

Ugyancsak munka közben mutatta be Juhász Árpád tanár a Rekord II. vetőgépet, akkora érdeklődés nyilvánult e gép iránt is, hogy nyomban megvette a sáromberki uradalom.

A gépek zugása, valamint a nagy ember-tömeg majdnem olyan képet adott a kiállításnak, akárcsak egy kisebb kolozsvári gépkiallítás.

Legnagyobb érdeklődést keltett azonban a Jurenák Miklós által kiállított eredeti és a Sack-ekéből átalakított ekék munkája s mond-

Baktériumos egérirtás!

2003

Az erősen terjedő egérjárás pusztításai ellen legegyszerűbben és legbiztosabban úgy védekezünk, ha az egerek között ragadós nyavalyát terjesztünk a Löffler-féle egérirtókultúrával. Ez a készítmény természetes tenyésztési eljárással készül és pocok ellen rendkívül hatékonyvá van téve. Az egerek a csalétket felfalják, egértífuszba esnek, mely állatról-állatra terjed és néhány nap alatt elhullanak. Az irtási művelet olcsó és egyszerű.

Nem mérges, csakis az egeret bántja,

mindenféle bevált!

Szállítja:

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, ALKOTMÁNY-U. 31.

hatom, hogy a kemény vályog-talajban ugyan-csak megfeleltek a gyáros által is hangoztatott igényeknek, amikor a Sack-ekék jóval mögötte maradtak a Jurenák-ekének minden tekintetben. Honorálta is a gazdaközönség Jurenák fáradságát, mert minden ekéjét megvásárolta s számos helyre kapott meghívást, hogy a Sack-ekéket átalakítsa.

Jurenáké volt a nap nemcsak ekéivel, de főzőedényeivel is. Midőn a feltaláló edényeit ismertette, minden gazda kételkedett abban, hogy oly rövid idő alatt lehet azokkal főzni, de a kétség rögtön eloszlott, midőn Jurenák 25 perc alatt megfőzött egy deci denaturált szeszszel egy pompás paprikás csirkét, egy még jobb pörköltet s jó vesepecsenyét.

Mikor a közönség meggyőződött, hogy Jurenák állításai fedik a valót, tömegesen rendeltek nála edényeket gazdák és vadászok egyaránt.

E bemutatások végeztével a házigazda bemutatta gernyeszegi gazdaságát, állatállományát a gazdaközönségnek, amikor a szükséges tájékoztatással Pálffy intéző szolgált s különösen tetszett gazdáinknak a minden lépésen-nyomon tapasztalt nagy rend és tisztaság egy künn a majorban, mint az istállókban.

Bőséges alkalom volt meggyőződni gazdáinknak, hogy főuraink, s különösképpen a vendéglátó házigazda, szabad idejét gazdaságának szenteli, s az anyagi áldozatokat sem kímélve, arra törekszik, hogy gazdasága mintagazdaság legyen.

Az istállóban bemutatott az intéző egy készülék, melynek segélyével egyszeri húzásra 16 drb. állatot szabadított meg a jászolytól, s ezzel tűz esetén megkönnyíti a jóság gyors szabadítását.

Takarmány előkészítő gépek és berendezésekre sem sajnálják Gernyeszegen a pénzt, mert ott ami van, minden olyan aminőt ritkán látni.

Szerűs kertben talán hajsál pontossággal kiszámítva vannak a sokféle takarmánykazlak, nincs olyan század, mely katonáit oly egyenes sorba tudná állítani, mint ott vannak a kazlak.

Egy jelen levő ur meg is jegyezte a helyen, hogy soha még olyan rendesen beállított és tiszta szénás kertet nem látott, hol dacára a rengeteg takarmánynak, egy szál sincsen elhullatva.

Meglátszik, hogy a takarmánynak ott nagy becsülete van, mert arra nagy gondot fordítanak, s alig hihető, hogy több költségbe kerülne egy példás szénáskert fenntartása, mint egy rendetlené, csak előbbihez érzék és kis utánjárás szükséges.

Hogy a takarmánynak nagy becse van, meglátszik a legelőn felállított sokféle marhaállományon is.

Ismerem hazarészünknek minden valamire való tenyésztét, de a legkisebb lelkifurralás

nélkül el merem mondani, hogy annyi jó és szép marhát, mint Gernyeszegen, még soha sem láttam. Jó ott minden, meglátszik, hogy jó kezekben van, s eljön rövidesen az idő, amikor elmondhatjuk, hogy a gernyeszegi magyar marhának párja nincs az egész országban.

Csaknem érthetetlen, hogy egy ilyen remek tenyészetéről eddig senki meg nem emlékezett, mi csak a tulságos szerénységnek lehet következménye.

Kifogástalan jó ott minden állat, tehén, bika, üsző, ló, sertés egyaránt.

Bikákból, az intéző állítása szerint évente 15—20 ezer koronát vesznek be, átlagáruk ez évben is 1342 korona, de adnak el 1600, 1800 sőt 3000 koronás bikákat is, két éves korban.

Az intéző tanulságos előadását örömmel halgatták gazdáink, s ott a hely színén számtalan gazda szerezte be apaállat szükségletét.

Teljes meglepéssel a látottak felett, tért vissza a közönség a Márta Domb-i majorba, hol a gépszinben uri házigazdánk szívesen látott vendégül minden gazdát.

A lakoma során számtalan felköszöntő hangzott el dr. gróf Teleki Domokosra, a házigazdára és Pálffy intézőre, ki oly sok szép és tanulságos dolgot mutatott be gazdáinknak, hogy gazdag emlékekkel távozhattak Gernyeszegről.

A lakomának a vonat közeli érkezése vetett véget, s a közönség délután 6 óra szétoszlott.

Sz. M.

A paszuly (bab) termesztése.

Írta: Gáspár József.

II.

Folyó évi szeptember hó végén a levél írója Romániába utazott, az összevásárolt nagyobb mennyiségű paszuly átvételére, mely útja alkalmából leírja a paszuly termesztésére nézve a helyszínén szerzett tapasztalatait. Közlése szerint Romániában a paszulyt: Erdélyiely Bukovinával és Krassószörény vármegyével határos részein termesztik, melyeknek éghajlata hazánk határos részeivel azonos, tehát a Romániában uralkodó égető hő hatásának kitéve nincsen. A rendes vetésforgóba oszszák be, s a legtöbbször mint főnövényt, a buza előnövényű területen vetik: 100—150 kat. holdra is kitévő területeken. A paszulyt a buza jó előnövényének tartják, mivel gyommentesen marad utána a talaj, melyet, amennyiben a paszuly korábban betakarítható, mint a tengeri, az őszi vetés beáltaig megfelelően előkészíthetnek.

Termesztésre csak olyan fajtákat választanak, melyek *fehér színűek és törpék* (gyalog), tehát nem karósak. A legelterjedtebb termesztés alatt álló paszulyfajták: *a törpe paszuly, a közönséges vagy gömb-, a cukor-, a kifli- és a saláta paszuly*. Termesztik szorványosan az *elefánt paszulyt* (bivaly fuszulyka) is, de mint-

hogy ez a fajta karós, csak a kisgazdaságok foglalkoznak vele. A külföldi kereslet kielégítésére természetesen kezdetek ujabban színes fajtákat is, ezek között legkeresettebb a „*violette*“ kifli alakú gyalog paszuly, melyből állítólag sajtot vagy vaját készítenek.

A paszuly alá közvetlen nem trágyáznak, de jól előkészítik a talajt, kétszer szántják meg: ősszel és tavasszal. Vetik április havában fészekbe vetőgéppel — 35—40 cm. sortávolságra, egy-egy fészekbe — 3—5 magot. Ápolása kétszeri kapálásból s kivételesen a hüvely képződése alkalmával, egyszeri gyomlálásból áll. Ettől csak a *violett* paszulyt tesznek eltérést, melyet 20—25 cm. sortávolságra vetnek s csak egyszer kapálnak.

Az aratását akkor állítják be, ha teljesen beérett a mag, azaz szára, levelei és hüvelyei megszáradtak, melyet épenugy, mint hazánkban gyökereitől kitépve, kézzel végeznek. Igyekeznek ugyan a nyüvés alkalmával a gyökerekre tapadt földet lerázni, de azért marad a gyökereken is elég föld, mely azután cséplés alkalmával a mag közé kerül.

A mag kicséplésére a cséplőgépet, mely tapasztalataik szerint ketté töri a magot, — nem használják, hanem kézi cséppel — hadaróval, bottal verik ki, vagy pedig állatokkal — lóval, ökörrrel vagy állatok után fogott szekerekkel nyomtatják ki. Így elkerülük ugyan a magvak kettétörését, de alkalmat adnak arra, hogy a mag közé sok föld és szemét kerüljön, melyek azután a tisztító műveknek adnak sok munkát.

Az évi termés hozama kat. holdra átszámítva, a termőtalaj minősége, előkészítése és az időjárás szerint: 10—20 métermázs között változik.

A levél írója a vételárak ismertetésével adós maradt, annyit azonban mégis közöl, hogy minden előző évet meghaladóan magasra emelkedtek, melynek oka, véleménye szerint, részben a Németországi nagy szárazságban, részben pedig az élelmiszerek — kenyér, hus stb., melyekhez szorosán csatlakozik a paszuly — általános megdrágulásában keresendő. Beszédközben pedig elárulta azt is, hogy egyes kiváló és tisztított fajtát a vámkülföldön 40 sőt 65 koronán is tudott métermázsánként értékesíteni.

Ennyi a levélnek, a közleményemre vonatkozó kivonatos tartalma, melyhez, mint a természet bevezetésének időszerűségére szolgáló bizonyítékokhoz, további kommentárt fűzni fölöslegesnek tartok. Tartozom azonban azzal, hogy ezeknek az adatoknak rendelkezésemre bocsátásáért Fekete Izsák urnak köszönetet mondjak.

Az érdekes társas-cég elismerésre méltó kereskedelmi ténykedést fejt ki azzal, hogy a vámkülföldön vásárolt és eladott áruk árkülönböztetésével, kereskedelmi nyereséggel beviteli forrást nyit meg, mely, hogy mennyivel

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek !!

Európaszerte első helyen elismert kitévő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

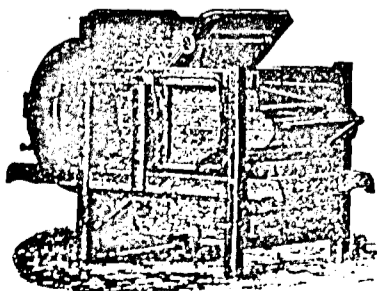
Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

20/6

kedvezőbb lenne akkor, ha a vétel ár is a magyar gazdák zsebébe jutva hazánkba tere lődnek — erős bizonyításra nem szorul. Hogy ez így alakuljon, az egyedül és csupán a magyar mezőgazdákon fordul meg.

Mert a kereskedőnek is érdeke az, hogy bent az országban szerezzék be a terményt, meg rendelésének teljesítése és kötéseinek kiegyenlítésére. Ezzel nemcsak a távolság okozta költségei kevesbednek, de honi törvények védelme alatt nagyobb biztossággal is bizonyíthatja le üzleteit.

A paszulynek, mint emberi tápláléknak kereslete s az ehez kapcsolódó jó ára, az első és legbiztosabb feltétel arra, hogy a gazdák jövedelmezőleg termeszthessék, mert, mint minden növény termesztésének, úgy ennek is a termesztés végcélját a gazda az értékesítésben keresi és találja fel.

A jövedelmező termesztés másik feltétele a talaj éghajlat és a gazdasági viszonyában nyer kifejezést, melyeknek arravalóságát, mint mellékterménynek századokon keresztül eszközölt termesztés igazolja.

Az a nehézség, mely mint kapás növénynek a munkáskéz hiánya vagy a elégtelensége miatt merül fel — elhárítható az ápolásra jól használható fogatos sormivelőkkel.

A cséplés és a tisztításra nézve látott akadályok is leküzdhetők: a cséplőgépek helyes beállításával és új szerkezetű tisztító rosták segítségével.

Közleményem bevezető részében a paszuly termesztés felkarolását elsősorban az élnék kereslettel okoltam meg, másodsorban indoklásra pedig a kereslet után igazodó árak emelkedését hoztam fel, melyek együtt véve képezik a jövedelmező termesztés alapját. Ezeknek a tényezőknél kedvező alakulása folytán lássuk most azokat a szabályokat, melyeket a termesztése körül szerzett tapasztalatokból leszűrni lehetett.

(Folyt. köv.)

Az ősszel és télen kihordott trágya kezelése a szántóföldön.

Sok gazdaságban még most is helytelenül bánnak a szántóföldekre kihordott trágyával, különösen áll az a késő ősszel és a télen kihordott istállótrágyáról. Mikor ezt állítjuk, nem tévesztjük szem elől, hogy lehetnek viszonyok, mikor nehéz bizonyosan meghatározni, hogyan kell eljárni. Ilyen eset beállhat pl., ha a talaj meg van fagyva, mikor tehát teljes lehetetlenség a trágyát mindjárt alászántani, pedig talajviszonyainknál fogva talán épen azt tartanók a leghelyesebbnek.

Első sorban fontos, hogy a trágya helyes módon hordassék a trágyatelepről a szántóföldre. Mikor a trágyát a kocsikra rakjuk, gondunk legyen rá, hogy a trágyarakás alsó rétegei, melyek már érettebb állapotban vannak a felsőbb, kevésbé érett és szárazabb rétegekkel jól összekeveredjenek. Fontos ez

a földek egyenletes trágyázása szempontjából. Nem elég a trágyarakás legfelsőbb szalmás részét félretenni és a földeken előbb a felsőbb rétegekből való trágyát és végül a legalul fekvőt szétteregetni, hanem úgy kell eljárni, hogy a trágyarakás az egyik végén felbonthatván, lehetőleg minden kocsirakományhoz minden rétegből veszünk trágyát.

Hogy a szántóföldön egyenletes szétteregetés érethessék el, ajánlatos a trágyát hosszú párhuzamos sorokra osztani szét. Ezek a sorok jelölik a trágyarakások helyeit. Nagyobb birtokokon úgy szoktak tenni, hogy ezen hosszorokban ásóval még külön jelölik a rakásokat, és pedig azért, mert a napszamosok az ily munkát néha nem egészen megbízhatóan végzik. Ügyelni kell, hogy a rakások egyenlően nagyok és egyenlő távol legyenek egymástól.

A trágyát mindjárt szét kell teregetni, soha semmi szín alatt sem szabad a trágyarakásokat hosszabb ideig meghagyni. Ha az idő csak kicsit enyhe, még télen is, a rakásokban gyors és alapos bomlás megy végbe, a képződő ammoniaknak nagy része szabadá lesz és talajra nézve elvesz, pedig az ammoniakban foglaltatik a legfontosabb és legbecesebb növényi tápszer: a nitrogén. Azok a gazdák, akik a trágyát nem szokták mindjárt szétteríteni, hanem rakásokban hagyják, azt is észrevehették, hogy a trágyarakások helyein ugynevezett „bojafoltok“ képződnek, a növényzett ott rendkívül dus. Ha a föld gabonával van bevetve, az később megdőlni és tovább érik; a cukorrépa nagyra megnő és sulyos lesz, csak hogy cukortartalma csekély stb. Minél tovább maradnak a trágyahalmocskák, annál nagyobb az ammoniakvesztés és annál feltűnőbbek a bujafoltok. A bujafoltok úgy, magyarázhatók, hogy azokon a helyeken a trágya a talajba mosódott és a körülöttük levő helyekre már kilugzódott, érték-telen trágya jutott.

Ami a már szétteregetett trágya alászántását illeti, annak ideje különféle körülményektől függ. Ha a talaj meg van fagyva, akkor alászántásról persze úgy sem lehet szó. Oly földeken, melyeknek lejtős fekvésük van, nem tanácsos a trágyát sokáig szétteregetve hagyni, mert ha fagy és utána eső vagy olvadás áll be, a trágya kimosatik és a vízben föloldott vagy fölhalmozott trágyaalkatrészeket a talaj fel nem veheti és a lefolyó vízzel együtt a lejtőn lehordatnak. Lejtős szántóföldeken tehát ne hagyjuk a trágyát alászántatlanul, ha pedig fagy miatt az alászántás lehetetlen volna, ne hordjunk egyelőre trágyát a földre, vagy készítsünk alkalmas helyen egy rakást, amiről alább még szó lesz.

Lehetnek azonban viszonyok, melyek közt a trágyának hosszabb ideig szétteregetetlenül való meghagyása meg van engedve, sőt esetleg kívánatos és előnyös is. Előfordulhat, hogy más sürgősebb munkák vesznek bennün-

ket igénybe, úgy hogy az alászántást el kell halasztanunk. Némileg vigasztalásunkra szolgálhat ily esetekben, hogy az istállótrágya síkföldön hosszú fekvés után is csak keveset veszít alkatrészeiből. E tekintetben a gazdák nincsenek egy nézeten, mert sokan azt tartják, hogy épen a szétteregetett trágyánál fordulnak elő a legnagyobb veszteségek.

Igen könnyű talajokon az u. n. „érettség“ állapota néha nehezen érhető el. Megpróbálták azt olyformán siettetni, hogy a trágyát hosszabb ideig fekvő hagyták. Hogy ezáltal a cél jobban megközelíthető, arra nézve eddig nincsenek tapasztalataink. Középkötöttségű talajokon azonban már sokszor jó eredményeket értek el ezen eljárással. Mert ha pl. eső áll be, a trágyaalkatrészek a talajba mosatnak, a hol, ha a szétteregetés egyenletes volt, egyenletesen oszlanak el. A trágyaanyagok szétoztása soha sem lehet oly egyenletes, mint ezen utóbbi esetben. Ammoniakvesztéstől nem kell tartani, ha a trágya az istállóban és a telepen konzerválószerrel kezeltetett, amilyen pl. a szuperfoszfátgipsz, melyet igen ajánlunk.

A fent mondottakból korántsem következtessük azt, hogy általában jobb a trágyát szétteregetve hosszabb ideig alászántatlanul hagyni. Nehéz talajokon szabály, hogy a trágyát azonnal alá kell szántani, ezeken a trágya bomlásának a talajban kell végbemenni. A bomlásnál fejlődő meleg és a trágyának hamuszképző alkatrészei által a nehéz talaj szerkezete kedvező módon megváltoztatatik. Középnéhezségű talajokon is a legtöbb esetben ajánlatos a trágyát mindjárt alászántani.

Fontos jelentősége van annak, hogy mily mélyen szántjuk alá a trágyát. Az alászántásnak tökéletesnek kell lenni. Ami a mélységet illeti, tekintetbe kell vennünk, hogy a trágya szétbomlásához levegő, melegség és nedvesség szükséges. Hogy ezen feltételeknek megfeleljünk, az alászántást sekélyen kell teljesítenünk, vigyázva azonban, hogy ne legyen tulságosan sekély, mert levegő és melegség (az évszakoknak megfelelően) lesz ugyan elég, azonban nedvesség kevés lesz. Ha valamivel mélyebbre szántunk, akkor már egyenletesebb nedvességet fogunk nyerni. Határozott utasítást adni a mélységre nézve azonban nem lehet, mert függ az a talaj kötöttségétől, a termőréteg vastagságától, mely különböző talajokon igen különböző. Nehéz talajokon általában sekélyen, könnyű talajokon mélyen kell a trágyát alászántani.

Ha a trágyát valamely földre ki kell hordani, a nélkül, hogy szétteregettetnének, egy vagy esetleg több rakáson fel kell halmozni. Az ilyen halom számára oly helyet kell kijelölni, a hol a trágyában nem állhatnak be kimosás általi veszteségek, mint pl. a lejtős helyeken. A halmot úgy készítjük, hogy egy réteg trágyára egy réteg földet hordatunk, azután ismét trágyát és így felváltva tovább,

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kényes és finom angol és francia zsebkendők

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Férj és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és egyéb nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, vala mint mindenféle ágyhuzat szak-szerűen készítve, olesó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédülő és futószőnyeg, gyapjú és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

végül a halom oldalait és tetejét földdel be-takarjuk (körülbelül 40 cm. vastagon.) A szét-hordásnál ügyeljünk, hogy a trágya- és föld-rétegek egymással jól összekevertessenek, a trágyahalom alatt levő földet is 15—20 cm. mélyen szintén elhordhatjuk.

P. L.

IRODALMI SZEMLE.

A kiscgazda mezőgazdasági gépei II. füzet, írta ifj. Sporzon Pál. A „Köztelék“ Olcsó Könyvtárának kiadványában most megjelent füzet, mely kiegészíti az 1910. év nyarán megjelent első füzetet. Míg ugyanis az első füzetben a szerző a gépek vásárlási módjairól és a velük való bánásmódról oktatja ki a kiscgazdaközönséget s ezenkívül a talajmívelő-, vető-, kapáló- és kaszálógépek szerkezetét és legcélszerűbb használatát ismerteti, addig a második részben a kiscgazdát által is célszerűen használható gyűjtő-, arató-, csepplő- és gabona-tisztító-, takarmányelőkészítő-, szüretelő-, tej-gazdasági és gyümölcsfeldolgozó-gépek és a motorok szerkezetét írja le, ismertetve a velük való bánásmódot, a működésükhöz szükséges emberi, állati és motor-, vagy gőzgép-munkaerőt, azok munkaképességét és a velük végzendő helyes munka megítélésére vonatkozó tudnivalókat. Sporzon könyvének nagyon helyes metódusa, hogy első sorban mindig egy gép munkájának célzatait és előnyeit ismerteti és csak azután a gép szerkezetét és a vele való bánásmódot. Mindezt könnyen megérthető, egyszerű modorban és midamellett eléggé szabatosan és kimerítőleg, úgy, hogy nemcsak a kiscgazdák, hanem kevésbé képzett középbirtokosok s az uradalmi felügyelő, munkavezető cselédek is sokat tanulhatnak belőle. Földmivessziskolák részére is igen jó kézikönyv, sőt azon fiatal gazdáknak is melegen ajánlható, akik mielőtt a gazdasági akadémiaira mennének, előbb bizonyos ideig valamely nagyobb gazdaságban gyakornokoskodnak. E könyv segítségével ugyanis költsé-ken könnyen megérthetik a mezőgazdasági gépek szerkezetét és gyakorlati kezelésük fogásait és így az akadémián sokkal könnyebben el-sajátosíthatják és érvényesíthetik a magasabb technológiai ismereteket. Az igen csinosan ki-állított, 33 tiszta rajzu ábrával illusztrált és 124 oldalra terjedő füzet ára 1 kor. Megren-delhető a „Patria“ r.-t. szakkönyvkereskedé-sében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 24. sz.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **Mésztrágyázás a kertben.** Hogy a talajban könnyen oldható növénytápanyagok nagyobb mennyiségben legyenek, ez sokkal fontosabb a kertben mint a szántóföldön, mert a kerti földdel szemben támasztott követelmé-nyek sokkal nagyobbak s az a veszély is, hogy az oldott állapotban nagyobb mennyiségben előforduló növénytápanyagok kilugoztatnak, sokkal kisebb a kertben, mint a szántóföldön, mert a kerti földben átlag sokkal gazdagabb a humusztartalom. Különösen gyümölcsösökben jár a mésztrágyázás jó eredménnyel; a mész megjavítja a gyümölcs minőségét. Ha tehát nem vagyunk meggyőződve arról, hogy kertünk föld-jében elegendő a mésztartalom, ne mulasszuk

el a kertet a tél folyamán mésszel megtrágyázni. Ha a közelben magas százaléku márga van, ezt alkalmazzuk.

+ **A tormatermelés jövedelmezősége.** A kiscgazda nem tud nálunk arra az álláspontra helyezkedni, hogy aprólékos munkát igénylő kerti növényekkel sokkalta nagyobb hasznot érhet el, mint a közönségesen termelt gazda-sági magvakkal. Nem szereti a pepecselő mun-kát, sőt a sok munkát sem szereti. Igaz ugyan, hogy aratáskor többet dolgozik, mint bármely nemzeti munkása, de azután az év nagy részét henyéléssel szereti tölteni, holott a bolgárok példája is bizonyítja, hogy aprólékos munká-val, kerti növények termesztésével sokkal, de sokkal nagyobb hasznot érne el, mint a közön-séges gazdasági magvak termelésével.

Érdekes adatokat szolgáltat erre a Ma-gyaróvári gazdasági akadémiai kertészet, amely-nek tormával végzett kísérleti eredményeit a következőkben ismertetjük.

Termelt öt 10 négyzetöglő nagyságu táblán, táblánként 100 tő, összesen tehát 500 drb. 35 cm. hosszú egyenlő erősségű dugvány után tormát.

Az első számú tábla, amely nem lett trá-gyázva adott 20 kg.-ot, melynek értéke 640 korona. A második tábla termelt csak istálló-trágyával 28 kg.-ot, melynek értéke kat. holdanként 1680 K.

A harmadik számú táblán istállótrágya és 1.6 kg. szuperfoszfáttal termelt 32 kg. torma, melynek értéke kat. holdanként 1843 korona 20 fillér, a negyedik számú táblán istállótrágya, 1.8 kg. szuperfoszfát és 1 kg. kálisó után ter-mett 37 kg. torma, melynek értéke kat. holdan-ként 2486 korona. Az 5. számú táblán 2 kg. szuperfoszfát, 1.25 kg. káli és 0.80 kg. chili-salétrom után termelt 45 kg. torma, melynek értéke kat. holdanként 3600 korona.

A tormadugványok 1910 március végén lettek elültetve és 1911. évi március hó végén lettek kiásva. A talaj 1909. évi novemberben 60 cm. mélyen lett megforgatva.

+ **A zabszalma tápláló ereje.** A hibát-lanul eltett zabszalma, tehát az olyan, amely sem meg nem rókásodott, sem beázás folytán meg nem romlott és el nem feketedett — fél-takarmánynak tekinthető és szecsakázva és más takarmányokkal elegyítve — szerepet kell, hogy játszószarvasmarháink téli takarmányozásánál. A zabszalma 3.57% nitrogént tartalmaz 45% emészthetőségi koeficienssel, holott a buza-szalma 2.42% nitrogént tartalmaz 0.52% emészthetőségi koeficienssel. Meg kell tehát be-csülni a zabszalmát, mert igen jó alkotó rész ez a téli takarmány adagok összellítésénél.

N. D.

+ **Egyorlótlen alsó lábszárcsontok a csikóknál.** Dr. Schöttler állatorvos 1—8 éves kancáknál különböző méréseket eszközölt. Az tapasztalta 376 esetben, hogy 100 esetben az előlábak jobb szárnycsontja 0.28 centiméterrel volt erősebb a balcsonténál. Csak elvéve találta ennek megfordítottját. Okát ugyanabban keresi, mint az embernek a jobb és balkezességét. A csikónak megvan azon hajlama, hogy jobban szeret jobb vagy baloldalon galoppirozni s ezzel is hozza dr. Schöttler összefüggésbe a csont erő-sebb vagy gyengébb kifejlődését. Különben ő azt állítja, hogy a három főfaktor az átöröklődés, a mozgás és takarmányozás közül, utóbbinak

tulajdonítja e tekintetben a legnagyobb jelen-tőséget. És nem az ásványi mint inkább a fe-hérje anyagokban dus takarmányozás idézi elő a csontok megerősödését.

EGYLETI ÉLET.

Jegyzőkönyv,

felvétel az E. G. E. kolozsmegyei gazda-sági osztályának, Kolozsvárt, 1911 október hó 17.-én d. e. 11 órakor tartott *intéző-bizottsági* gyűléséről.

Felen voltak: Dózsa Endre alispán, sz. o. alelnök, Juhász Árpád, Wolszky Győző, Bider-mann József, Indre László dr., gy. Rosenberger Sándor, Kovács Béla és dr. Cséser Lajos mint előadó.

1. Elnök üdvözlö a megjelent tagokat, az ülést megnyitja.

2. Olvassatik a földm. miniszter leirata, melyben a szakosztály 1911. évi ügyviteli költségeire segélyül 1000 koronát engedélyez. — Köszönettel tudomásul vétetik.

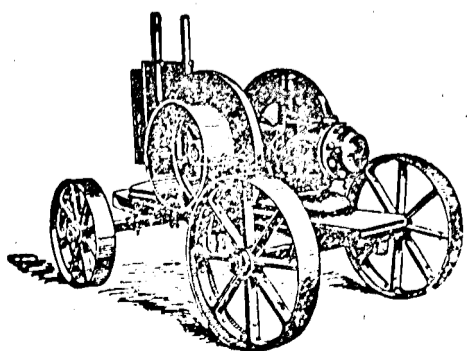
3. U. a. olvassatik másik leirata, mely-ben felszólítja a szakosztályt, hogy az 1911/12 télre vonatkozó falusi gazdasági előadások és tanfolyamokra vonatkozó tervét és költségvetését nyújtsa be. Előadó jelenti, hogy a kö-vetkező télen 40 kolozsmegyei községben tar-tanak téli vasárnapi gazdasági előadásokat és 6—8 községben háziipari tanfolyamokat. — Köszönettel tudomásul vétetik. az előintézké-dések megtételére elnökség felkératik.

4. Olvassatik a földm. miniszterium le-irata, melyben a szakosztály felterjesztésére válaszol, hogy azon esetben, ha egy község-ben újabb szőlőtelepítéseket terveznek, úgy az agrogeológusokat szívesen kirendeli a talajok megvizsgálására. — Tudomásul szolgál.

5. U. a. leirata olvassatik: a tekei járási gazdasági kiállítás céljaira 200 kor. államse-gélyt engedélyez és állami érmekeket, az első-rangu kiállító részére; ugyancsak felolvas-tatik az *erdélyrészi miniszteri kirendeltség* átirata, melyben 250 kor. segélyt helyez kilátásba. Ezzel kapcsolatban jelenti az előadó, hogy a *tekei* kiállítás október hó 15. és 16.-án a járási állatdíjazással kapcsolatban megtartott a kö-zönség nagy érdeklődésével, az iskola 5 terme tele volt kiállítási anyaggal. A megnyitás után az alispán elnöklete alatt járási gazdaértekez-let volt, 300 főnyi résztvevővel, amelyen Ritter Gusztáv és Szemere Bálint tartottak előadá-sokat. — Örvendetes tudomásul szolgál. s a szakosztály jegyzőkönyvi köszönetet szavaz a tekei rendezőségnek, élén Papp Zoltán járási főszolgabirónak, továbbá Ritter Gusztáv akad. főkertésznek, Juhász Árpád akad. tanárnak, Wolszky Győző gazd. tanárnak, Szemere Bá-lint szőlőszeti felügyelőnek, a szakszerű és buzgó rendezésért és bírálat végzéseért.

6. Olvassatik Kolozsvármegye alispánjá-nak átirata a havasi mokány lótenyésztés fej-lesztéséről. — A szakosztály meghallgatva a főszolgabirói jelentéseket, javasolja, hogy a hu-nyadi járásban, Székelyó és Magyargyerőmonos-tor községekben helyeztessenek el, u. n. ki-rendeltségi arabs jellegű ménék.

7. U. a. átirata olvassatik: véleményt kér mezőgazdasági kárban talált és behajtott ha-zsonállatok tartási díjának megállapítása tár-

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság Oberursel

Legbiztosabb hajtóerő a

G N O M

Iroda és raktár: Bécs, VI/1., Gumpendorferstrasse 72/E.

magánjáró benzín- és
nyersolajmotor.

5000-nél több motor üzemben. Könnyen kezelhető.
Árjegyzék ingyen és bérmentve. 2579

gyában. — A szakosztály többek felszólalása után azt véleményezi, hogy az erre vonatkozó szabályrendeletben a következő tarifa vétesek fel: minden számos (nagy) állat után *napenként* 1-50 kor. Növendék állat után 1 kor. Kecske után 50 fill., juh 40 fill., sertés 60 fill., liba és kacska 20 fill. Egyéb baromfi 10 fill. Ez az alispáni hivatalal közöltetik.

8. Előadó jelenti, hogy a szakosztály rendezésében július hónapban 30 kolozs megyei kiscgazda gazdasági tanulmányúti kiránduláson volt Debrecenben és a Hortobágyi pusztán. — Mindenütt szívesen látták őket és sokat tanultak.

b) Továbbá: a szakosztály felszólítására szőlőszeti gyakorlatokat tartott Szemere Bálint áll. szőlőszeti felügyelő, augusztus hóban: Kettesd, Magyarbikal, Kispetri, Nagypetri községekben és Kolozs városban, utóbbi hely kivételével mindenütt élénken s szép számban érdeklődtek a kisgazdák. — Tudomásul szolgál.

c) Jelenti az előadó, hogy június hóban Bogártelkén szántás versenyt tartottak, amelyen 17 kiscgazda állott ki, de mintegy 200 főnyi érdeklődő jelenlétében, tehát a szakosztálynak ez az akciója is sikerült. — Örvedetes tudomásul szolgál, jövőben is fognak rendezni ilyeneket több községben.

9. Jelentést tesz az előadó, hogy az ideai államsegélyes járási tenyészállat- (szarvasmarha) díjazások megtartottak, s átlagban 60—120 drb. jó minőségű tehén és üsző mutatott be. Járvány miatt elmaradt a gyalui és kolozsvári járási állatdíjazás: ezek novemberben fognak potlólag megtartatni. — Tudomásul szolgál.

10. Ezzel kapcsolatban javasolja előadó, hogy a tekei gazdagülés mintájára a *gyalui* novemberi állatdíjazással kapcsolatban járási gazdaértekezlet szintén tartassék, hogy a szakosztály és törvényhatóság megismerhesse a gazdák kívánságait, s hogy ezen tömeges találkozásakkal a vidéki gazdaközönségben az összetartás érzete előmozdittassék. — *Fuhász* Árpád indítványozza, hogy ugyanezen alkalommal kíséreltessék meg egy különleges tengeri- és répakiallítás, részint, hogy a jobb fajták ajánltassanak, illetve bővebb répatermelésre a kiscgazdák serkentessenek. — Az indítványok elfogadhatnak, a kivitellel az elnökség bizatik meg, s a szükséges szakosztályi költség rendelkezésre bocsájtatik.

11. Előadó előterjeszti az erdélyrészi min. kirendeltségnek nyári működéséről szóló jelentését: Dextrádon, Feleken, Györgyfalván, 4000, 1500, 2000 kor. miniszteri segélylyel hozzájárult községi bikaistállók építéséhez; 5500 kor. államsegélylyel hozzáfogott, illetve elősegítette Györgyfalván, Magyarbikalon, Kajántón, Kisbács községekben a közlegelők karbáhozatalát; új legelőjavítási terveket készítettek Keszű, Szamosfalva és Válaszút községekben 1912-re, a községi vízvezetékeket elkészítették Magyarbikal, Türe, Uzdiszentpéter községekben, mintegy 26.000 kor. államsegélylyel; állatbiztosító szövetkezeteket létesítettek Nagypetri, Kolozsborsa községekben és Kolozs r. t. városban; 40 kolozs megyei kiscgazdával gazd. kiránduláson voltak Nagyküküllő megyében — államsegélylyel; a magyar bikali, kalotaszegi faragó tanfolyamok segélyeztettek ez évben is, úgy, hogy most már 30 fiatal gazda foglalkozik ezen parasztművészettel, hogy milyen sikerrel, mutatja az, hogy az iménti szatmári kiállításon 1500 koronát jövedelmezett a tárgyak értékesítése. Több kisebb tevékenység felsorolása után a szakosztály — örvedetes tudomásul vette a kirendeltség működését.

12. Indítványok, javaslatok nem tétetvén, elnök az ülést bezárja.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Ujabb lótenyésztési rendelkezések. Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter az állami ménék vásárlására, a lódíjazásokra és

a községi ménék tartására vonatkozólag körrendeletet bocsátott ki. A rendelet szerint a kisorsolt állami ménék vételénél az eddig érvényben levő eljárás akként módosul, hogy azon levő tenyésztők, ki az állam által kisorsolt mén tenyésztésre tovább használni nem kívánja, a vétel alkalmával aláírt nyilatkozat kötelező átruházása mellett a mén azon állami méntelep parancsnokság előzetesen kikérendő engedelmével, amelynek állományából a mén eredetileg megvásároltatott egy más tenyésztőnek ugyancsak a tenyésztési célra az eredeti vételénél nem magasabb összegért eladhatja, de csak miután a ménparancsnokság erre vonatkozó igenlő válaszát megkapta. Amennyiben a vevő ezen rendelkezést megszegi, az állami kedvezéstől egyszer s mindenkorra eszik. A lódíjazásokat illetőleg, a népies lótenyésztés hathatós előmozdítása céljából azt kívánja a miniszter, hogy az évekint lódíjazásra adományozott teljes összeget fele részben kitenyésztő gazda tulajdonában levő olyan három éves kancák díjazására fordítsák, melyeket a bíráló-bizottság a tenyésztésre kiválóan alkalmasnak ítélte. A díj felét a díjnyertes kancatulajdonosnak azonnal kifizetik, míg másik felét csak a következő és jutalomdíjosítás napján állami, vagy magán fedeztetési jeggyel beigazolt fedezés, vagy a már hozott csikóval együtt való kimutatás alkalmával adják ki. Minthogy a változott viszonyoknál fogva a földmívelésügyi kormánynak megfelelő minőségű és számu községi ménék beszerzése évről-évre több gondot, ahhoz, mint hogy továbbá a kedvezményes áron eladott községi ménekkel egyes községek meg nem engedhető üzérkedést folytatnak, községi mén szerződésszerűleg kikötött megtartási kötelezettségét a miniszter az eddigi három év helyett négy évben állapította meg.

A háztartási vándoriskolák szaporítása.

Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter leánynevelésünknek egy régen érzett és nagymértékű hiányát kíván segíteni. Az alsóbbfoku oktatásban a leányok nem nyernek olyan irányú kiképzést, mely őket a háztartás körében hozzáértő, gazdaságos munkálkodásra képesekké tenné. Nem részesülnek a gyermeknevelés általános ismereteiben s nem tanulják meg a kertgazdasági, állattartási, tejkezelési és általában a háztartás körébe eső egyéb tudnivalókat. A miniszter kísérletül néhány heilyen a felnőtt leányok és fiatalabb asszonyok részére háztartási kurzusokat rendeztetett s ezek oly sikerrel jártak, hogy a kurzusok szaporítása végett a földmívelési tárca költségvetésében hat új gazdasági tanárnői állás szervezésére kér hitelt. A gazdasági tanárnőknek előbb tanítói oklevelet kell szerezniök. majd több éves tanfolyamon elsajátítják azokat az ismereteket, melyek a vándoriskolák tanítási tervezetét kielégítik. Kinevezetésükkel a háztartási vándoriskolák új intézménye állandósul s vele egy régen érzett szükséglet pótolnak.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Gróf Wass Jenő** cegei nagybirtokos, egyetünk régi alapító és igazgatóválasztmányi tagja, nov. 30.-án váratlanul elhalt. A széleskörben nagybecsült, szimpatikus, kiváló gazda főur családja a következő gyászjelentést adta ki: »Gróf Wass Jenőné mint neje, Rózsa, György, Elza férjzett báró Blomberg Frigyasné, Emma férjzett hyenburgi Hye Ödön mint gyermekei; özv. báró Orczy Bódogné született gróf Wass Emma mint nővére, szomorodott szívvel tudatják, hogy *cegei és szentgyeddi gróf Wass Jenő* folyó hó 28.-án 67 éves korában váratlanul elhunyt. A megboldogult földi maradványai folyó hó 30.-án fognak a róm. kath. egyház szertertása szerint beszenteltetni és a cegei családi kápolnába örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmiséldozat november hó 6.-án fog a családi kápolnában a

Mindenhatónak bemutatatni. • Áldás és béke poraira!

— **Állatdíjazás györgyfalván.** Az E. G. E. kolozs megyei gazdasági szakosztálya, a járvány miatt elhalasztott államsegélyes tehén és üsződíjazást *Györgyfalván november hó 12.-én (vasárnap) d. e. 10 órakor* megtartja, mire felhívjuk érdekelt gazdatársaink figyelmét.

— **Válság előtt álló vármegyei gazdasági egyesület.** A Marostordavármegyei Gazdasági Egyesület, a következő meghívót bocsátotta ki: »*Meghívó.* Marostordavármegye Gazdasági Egyesülete alapító, hivatalból kiirt és rendes tagjait van szerencsém 1911. évi november hó 11.-én d. e. 10 órakor tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívni. Tárgyak: 1. Elnöki-titkári jelentések, elhaltak bejelentése. 2. Jegyzőkönyvi felolvasások. 3. Körelnök választás. 4. Diszelnök választás. 5. Egylet újra szervezése, vagy feloszlatafelett határozni. Marosvásárhely, 1911. évi november hó 1.-én. Gróf *Toldalagi* László g. egyt. elnök.»

Reméljük, hogy a vezetőség meg fogja találni a módját az egyesület helyes irányu további fenntartásának.

— **Állatdíjazások.** A Háromszék megyei Gazdasági Egyesület Sepsiszetgyörgyön tartott szarvasmarhadíjazására közel 400 állatot hajtottak föl a székely kiscgazdák. Első díjat nyertek Soós János, Kovács Sándor, Pál Lajos és Vitályos Géza állatai. Az Udvarhely megyei Gazdasági Egyesület Parajdon és Olaszteleken rendezett legutóbb állatdíjazást. Mindkét helyen gyenge volt a felhajtás, mégis több díjat osztottak ki az egyesületek a szebb tenyészállatok gazdái között.

— **Helyreigazítás.** A kolozsvári m. kir. állami vetőmag vizsgáló állomás vezetőségétől vettük a következő helyreigazító sorokat: »*A torinoi ez évi kiállításon a magyar vetőmagvizsgáló állomásokat* ismertető füzet kimutatásába a kolozsvári vetőmagvizsgáló állomásra vonatkozó adatok igen tévesen vannak beállítva. Kisebb hiába nem lenne érdemes a figyelemre, mivel azonban tizezeres tévedés is fordul elő, mely esetleg a grafikonba is becsusztatott, elhalgatni nem lehet, mert szükséges, hogy legalább idehaza a helyes adatokat ismerjék.

Az ismertető füzet 10 ik lapján a kolozsvári intézet az 1909—1910. évben csak 15335 vizsgálattal szerepel, holott 25335 vizsgálatot végzett. Eme tévedés következtében az évi vizsgálatok végösszege is hibásnak látszik.

A helyes adatok ezek: a budapesti vetőmagvizsgáló állomás 43488 vizsgálatot, a kolozsvári vetőmagvizsgáló állomás 25335 vizsgálatot a kassai vetőmagvizsgáló állomás 9034 vizsgálatot a keszthelyi vetőmagvizsgáló állomás 1059 vizsgálatot a négy állomás padig összesen 78916 vizsgálatot végzett.«

— **A gazdasági ismeretek terjesztése.** Ezen a télen az ország négyezer községében és városában lesznek sorozatos gazdasági előadások, valamennyi Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter programja: a több termelés jegyében. A földmívelésügyi miniszter fölkererte az egyesületeket, gazdaköröket, kirendeltségeket vezetőit, földmives-iskolákat, közművelődési egyesületeket, hogy a gazdasági szakelőadások tárgyait ama vidék gazdasági viszonyaihoz és szükségéhez alkalmazzák, a hol az előadásokat tartják. Az előadások tárgyait a miniszter ki is nyomtattatja, s mintegy negyven előadást 1,500.000] füzetben fognak az előadásokon ingyen kiosztani a résztvevők között.

— **A gazdasági érdekképviseletok és az államvasuti tarifaemelés.** *Károlyi* Mihály grófnak, az O. M. G. E. elnökének vezetésével az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, ugys

mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének végrehajtó-bizottsága, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, az Országos Iparegyesület, a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége, az Országos Kereskedelmi Egyesülés, valamint a Magyar Gazdaszövetség *Beöthy* László kereskedelmi miniszternek az államvasuti személy- és áru díjszabás tervbe vett felemelése tárgyában együttes fölterjesztést nyújtott át. A fölterjesztés az expoé alkalomával tett pénzügyminiszeri nyilatkozatból kiindulva megállapítja, hogy ezzel a nem szerencsés megoldási tervvel szemben, meg az államvasutak jövedelmezőségének emelését célozza, a gazdasági érdekeket képviselő szervezeteknek állást kell foglalniok. Fontos nemzetgazdasági érdekek szólnak a terv ellen, amely egyaránt súlyosan érinti a Kelet és Nyugat felé irányuló kivitelt. De fontos pénzügyi okok is támogatják a gazdasági érdekképviseletek tiltakozását, mert a tervbe vett emelés az osztrák- és vámkülföldi köteleki díjszabásokban csak hosszabb idő múlva volna keresztülvihető s attól is lehet tartani, hogy a megdrágított tarifa idegen vasutak vonalaira s a viziútra fogja terelni a forgalmat és így kétségessé válik az emeléshez fűzött bevételi többlet. Legfontosabb ok mely ellene szól a tarifaemelésnek az Ausztriához való viszonyunk. Ausztria áru díjszabását a múlt évben úgy reformálta, hogy annak éle Magyarország ellen irányul. Devalválja mezőgazdasági termelésünket. Mintegy vámokat állít föl a nyugati határállomásokon s ezzel szemben azokat a tarifális ellenintézkedéseket, melyeket a magyar gazdasági élet főbb érdekviseleti szervei szükségesnek tartottak, az államvasutak mindeddig életbe nem léptették, sőt az erre vonatkozó fölterjesztés is válasz nélkül maradt. Ezt a tervezett tarifa reformot arra kellene fölhasználni, hogy az említett tarifális ellenintézkedések megvalósíttassanak. A fölterjesztés sérelmesnek tartja, hogy új intézkedés meglepetésszerűen foganatosíttassék anélkül, hogy a tarifa bizottság, a közlekedési tanács és az érdekeltek meghallgattatnának. Ezzel a megoldással kéri az előterjesztés, hogy tartassék függőben a tarifaemelés mindaddig, míg a törvényes fórumok és az érdekeltek nem nyilatkoztak. *Beöthy* László kereskedelmi miniszter biztosította a küldöttséget legmesszebb menő tóakarataról és megígérte, hogy a kérdést behatóan tanulmányozni fogja és az érdekeltségek meghallgatása nélkül a tarifaemelését életbeléptetni nem fogja.

— **Gazdasági háziipari kurzusok.** Hogy a földmivelő munkásságnak télen legalább némi keresete legyen és ne kényszerüljön az aratási részkeresetből élni, vagy jövő évi munkájára előleget venni, a földmivelésügyi miniszterium tizenkét évvel ezelőtt megkezdte a téli gazdasági háziipari tanítást. Hogy a magyar ember keze könnyen áll erre a téli foglalkozásra, kitűnik abból, hogy ma mintegy 30.000 család foglalkozik már háziiparral. A tél folyamán az ország 500 községben rendeznek ilyen háziipari tanítást. Bácsbodrogyenyében 40, Zemplén megyében 9, Pest megyében 10, Székesfehérváron 10, Szepes megyében 19 és Sáros megyében 12 háziipari tanfolyamot tartanak. *Serényi* Béla gróf földmivelésügyi miniszter a háziipari tanításokat rendező egyesületeknek, szaktanároknak, iparkamaráknak megfelelő államsegélyt engedelmzett. Ezzel kapcsolatban érdekes föl- említeni, hogy a gazdasági háziipari tanítás eredményeként eddigelé 100 háziipari szövetkezetet alakítottak, amelyekben mintegy 15.000 ember dolgozik. A szövetkezeteknek a földmivelésügyi miniszterium csupán a fehérveszéből font kosárúrára, körülbelül 400.000 ezer korona értékű megrendelést közvetített a folyó év telére és a háziipari szövetkezetek a múlt évben 800.000 korona munkabért osztottak szét tagjaik között.

— **Az argentinai husbehozatal kérdése** ugyiltszik tárgyalanná fog válni. Most kiderül ugyanis, hogy az osztrák kormány csak

azért folytatta a tárgyalásokat, hogy a drágasági vita az osztrák parlamentben túl ne csapjon a határokon. Az osztrák kormány azonban számolt azzal, hogy a drágaság bizottságban a titok pecsétje alatt megadott szakzerű felvilágosítások nagy mértékben csökkenteni fogják az argentinai hus után való vágyakozást. A kormány kiküldött szakemberei ugyanis konstataáltak, hogy Argentinában a husszemle oly alacsony fokon áll, hogy a fogyasztott hus behozatala a fogyasztók érdekében sem kívánatos. Azonfelül oly részleteket közöltek az argentinai vágóhidakon uralkodó állapotokról, melyek még a drágasági bizottságban is aggasztóvá tették a husbehozatalt. Ily körülmények közt valószínű, hogy az osztrák kormány az argentinai husbehozatal ügyét előbb-utóbb el fogja ejteni, mert az argentinai állategészségügyi viszonyok a magyar kormányt csak fokozottabb óvatosságra intik az esetleg újból meginduló tárgyalásoknál.

— **A diótermésről** eddig beérkezett jelentések mind arról beszélnek, hogy az idén sokkal több dió termett, mint tavaly. Magyarország dióterméséről azt beszélnek, hogy közel jár az ezer vagonhoz és így körülbelül még egyszer akkora volna, mint a tavalyi. A Balkánon és Franciaországban is sokkal több dió termett az idén, úgy hogy a világ ez évi diótermését a tavalyinak másfélszeressére becsülik. Megbízhatóan azonban a mennyiség még csak megközelíthetőleg sem állapítható meg addig, amíg a statisztikai adatok összeállítva nincsenek. Az idén a dióüzlet a szokottnál későbbben indul meg.

— **Az állatbiztosítás Németországban.** Németországban az utóbbi években mind gyakrabban emelkednek hangok, amelyek a kötelező állami állatbiztosítást sürgetik. Németország állatállománya az 1907. évi számlálás szerint volt: 4.3 millió ló, 20.6 millió szarvasmarha, 22.1 millió sertés és 11.2 millió juh, ennek az állománynak összes értéke körülbelül nyolcezeröttszáz millió márka. Ha már most ezzel összehasonlítjuk a Németország területén működő 23 állatbiztosító társaság adatait, kiderül, hogy az ezeknél biztosított állatállomány értéke mindössze 209.7 millió, ami tehát a birodalom állományának értékének alig 5%-a. A német gazdaközönség hangulata után ítélve a kötelező állami állatbiztosítás meghonosítása Németországban már nem fog soká magára vártni.

— **Török ifjak a magyar mezőgazdaságban.** Az Országos iparegyesület körülbelül két évvel ezelőtt akciót kezdett abban az irányban, hogy magyar iparvállalatoknál török ifjakat helyezzenek el. Ez a kezdés, mint ismeretes, kiváló sikerrel járt és ma körülbelül ötven török ifju végzi ipari tanulmányait Magyarországon. Az ipari akció sikere a szaloniki Union et Progrés bizottságot arra indította, hogy az iparegyesületet megkérje, hogy török ifjaknak a külföldön is oly nagyhirű magyar mezőgazdasági üzemekben gyakornokul való alkalmazását is közvetítse. Az egyesület e célból érintkezésbe lépett az országos magyar gazdasági egyesülettel, majd megkereste a földmivelésügyi miniszteriumot és több nagy mintagazdaság tulajdonosát, hogy hajlandók volnának-e kiképzés céljából török ifjakat gyakornokul fölvenni. Az eddigi válaszok között van a földmivelésügyi miniszter leirata. *Tisza* István gróf és *Windischgrätz* Lajos herceg értesítése, amelyek mind szíves készséggel nyujtanak kezét ez újabb török-magyar kapcsolatot létesítésére.

— **Filloxora zárlat.** Kolozsmegye tekei járásába tartozó Kozmatelke, Mezőbanyica és Mezőharasztos községek szőlőiben filloxerát találtak. Erre való tekintettel a földmivelésügyi kormány az illető községeket zár alá helyezte.

— **Ezer koronás szőlészeti pályadíj.** A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének irodalmi szakosztálva *Koritsánszky* János elnöklésével tartott ülésén elhatározták, hogy a magyar szőlőművelés történetének megírására pályázatot hirdetnek. A munka megírása csak a tervezet és annak egyik fontos fejezetének részletes kidolgozása után adnak megbízást. A 12—15 nyomtatott ivre terjedő munkáért 1200 korona díjat fizet az egyesület.

— **Az állami erdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelésére** 1892-ben létesített alaptól ebben az évben kiosztható segítség 55.700 korona volt, melyből 192 fiu- és 92 leánygyermeket segítettek 1893 óta összesen 772 tisztviselő gyermekének 656.000 neveltetési segítséget osztottak ki.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyujt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

A MAC LAREN-féle magajáró gőzeke

magyarországi vezér-képviselése:

Fleischl Samu cégnél, Budapest, V., Szabadság-ter 16.

Mezőhegyesi nemzetközi ekeversenyen ELSŐ DIJ (állami nagy aranyérem)!

Aranyérem az ujezealandi nemzetközi kiállításon!

A magyar talajviszonyokhoz alkalmazottan tökéletesbitve!

Legnagyobb teljesítőképesség, legkisebb ö s s z k ö l t s é g g e l !

(Holdankint 5-20—7-65 kor.) Egyszerű kezelés, elsőrendű anyag, szolid munka!

Átlagos teljesítőképesség eddigi tapasztalatok szerint napi 20-30 hold, szénfogyasztás 50-70 kg. holdanként.

Kerületi képviselők: Biharmegyei Gazdák Áru- és Hitelintézete Nagyrád, Dunánuli agrár-bank és tárházai r.-t. Kaposvár, Ehler Antal és Fia Győr, Engl Adolf Gyöngyös, Általános Forgalmi Bank Debrecen, Kovács Soma és Társa Arad, Lederer Leó Zombor, Mayer Lajos Delta, Singer Zsigmond Nyitra, Weinberger Ferenc Nagykároly.

Bővebb felvilágosítást szívesen nyújt fenti vezérképviselőt.

Számos kül- és belföldi elismerő nyilatkozat!

Nagyszámu vevők névsora az ország minden vidékéről megtudakolható a fenti vezérképviselőttől.

Keresek

folyó évi, avagy 1912. évi átvételre 350-600 katasztrális holdig terjedő

birtokot

haszonbérbe vagy fixadminisztráciora. A birtok művelési ágankénti megoszlása, nagysága, katasztrális holdankénti bére, az alábbi címre közlendő:

Sükösd Samu okl. gazdatiszt, u. p. Aranyosgyéres.

2648 I.

Tavaszi vagy azonnali átvételre **bérelni**

esetleg

megvenni

szeretnék 600-1200 kat. hold mezőgazdasági

birtokot

jó gazdasági épületek és lakóházzal felszerelve, közel vasuti állomáshoz:

Nusbächer Ignác, Esztény.

2649

Gazdatiszti állást keres 40 éves, ev. ref. vallásu, 19 évi gyakorlattal bíró, gyakorlati vizsgát jó sikerrel tett, a gazdaság minden ágában teljesen jártas, nagy szorgalommal bíró erélyes

gazdatiszt.

Kitűnő bizonyítványokkal. Állását elfoglalhatja folyó évi november hó 15-én, vagy 1912. évi április 1.-én.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

2648 II.

A magyar királyi államvasutak erdélyrészi fő- és mellékvonalainak menetrendje.

A vég- és csatlakozó állomások kimntatásával.

Gy. 200	Sz. 615	Sz. 710	Gy. 935	ind.	Budapest ny. p. u. a gyorsvonat..	érk.	Sz. 720	Gy. 730	Sz. 640	Gy. 955
" 1030	" 722	" 1252	" 626	érk.		ind.	" 619	" 1031	" 640	" 113
Sz. 1051	" 832	" 115	" 646	ind.	Kolozsvár...	érk.	" 544	" 959	" 612	" 1256
" 1223	" 1017	" 250	" 800	érk.	Aranyos gyéres ..	ind.	" 413	" 837	" 442	" 1146
" 101	" 1057	" 329	" 821	érk.	Kocsárd ..	ind.	" 330	" 808	" 410	" 1119
" 214	" 1232	" 443	" 857	érk.	Tövis ..	ind.	" 212	" 725	" 307	" 1029
" 301	" 133	" —	" 905	ind.		érk.	" 132	" 711	" 222	" 1000
" 346	" 208	" —	" 928	érk.	Kisküküllőszeg ..	ind.	" 101	" 650	" 153	" 930
" 502	" 308	" —	" 1029	érk.	Kiskapus ..	ind.	" 1212	" 616	" 1257	" 843
" 712	" 447	" —	" 1112	érk.	Segesvár ..	ind.	" 1040	" 515	" 1126	" 713
" 813	" 527	" —	" 1131	érk.	Héjasfalva ..	ind.	" 1008	" 453	" 1101	" —
" 1245	" 856	" —	" 225	érk.	Brassó ..	ind.	" 636	" 148	" 738	" —
Gy. 705	Sz. 800	Gy. 200	Sz. 930	ind.	Budapest K. p. u. a gyorsvonat....	érk.	Sz. 545	Gy. 125	Sz. 725	Gy. 935
" 1224	" 329	" 658	" 602	érk.		ind.	" 934	" 820	" 1137	" 416
" 1232	" 404	" 708	" 632	ind.	Arad ..	érk.	" 852	" 808	" 1050	" 403
" 318	" 902	" 1019	" 1052	érk.	Piski ..	ind.	" 421	" 455	" 615	" 1255
" 415	" 1032	" 1126	" 1220	érk.	Alvincz ..	ind.	" 254	" 350	" 448	" 1142
" 434	" 1153	" 1139	" 1239	érk.	Gyulafehérvár ..	ind.	" 236	" 337	" 429	" 1121
" 457	" 1131	" 1201	" 112	érk.	Tövis ..	ind.	" 205	" 315	" 351	" 1057
Sz. 220	Sz. 830	Sz. 335	Sz. 832	ind.	Kocsárd ..	érk.	Sz. 755	Sz. 1047	Sz. 212	Szv. 657
" 257	" 907	" 410	" 909	érk.	Marosludas ..	ind.	" 717	" 1011	" 135	" 622
" 412	" 1022	" 534	" 1022	érk.		ind.	" 600	" 852	" 1219	" 507
" 442	" 1052	" 607	" —	ind.	Marosvásárhely ..	érk.	" —	" 814	" 1148	" 455
" 545	" 1155	" 70	" —	érk.	Szászrégen ..	ind.	" —	" 709	" 1046	" 355
" 1000	" 354	" 719	" —	ind.	Gyergyószentmiklós ..	érk.	" 910	" —	" 700	" 1153
" 1130	" 523	" 420	" —	ind.	Mádéfalva ..	ind.	" 737	" —	" 629	" 1020
" 329	" 748	" 619	" —	érk.	Sepsiszentgyörgy ..	ind.	" 433	" —	" —	" 705
" 520	" 926	" 810	" —	érk.	Brassó ..	ind.	" 244	" —	" —	" 531
Sz. 224	Sz. 1019	V. 518	Szv. 631	ind.	Kiskapus ..	érk.	V. 916	Sz. 604	Vv. 909	Sz. 1233
" 355	" 1155	" 322	" 800	érk.	Nagyszében ..	ind.	" 746	" 434	" 714	" 1110
" 812	" 548	" —	" —	érk.	Fogarás ..	ind.	" 333	" —	" —	" 442
—	Szv. 455	V. 1124	V. 730	ind.	Segesvár ..	érk.	V. 702	V. 442	Vv. 945	—
—	" 526	" 1154	" 800	érk.	Héjasfalva ..	ind.	" 634	" 413	" 916	—
—	" 725	" 155	" 952	érk.	Székelyudvarhely ..	ind.	" 454	" 230	" 730	—
Sz. 531	Sz. 1100	Vv. 244	Szv. 613	ind.	Brassó ..	érk.	Sz. 810	Sz. 100	Vv. 520	Sz. 926
" 646	" 1218	" 359	" 730	érk.	Sepsiszentgyörgy ..	ind.	" 647	" 1140	" 400	" 808
" 814	" 154	" 518	" 911	érk.	Kovácsna ..	ind.	" 526	" 1005	" 203	" 635
" 959	" 239	" 606	" 956	érk.	Kézdivásárhely ..	ind.	" 442	" 918	" 116	" 551
" 1023	" 405	" 744	" —	érk.	Bereczk ..	ind.	" —	" 734	" 1132	" 430

Eladó a gróf Lázár Imréné ömeltósága tulajdonát képező apai, anyai ágon a Sperker-féle szentdemeteri javított, gyorsfejlődésű magyar fajta szarvasmarha tenyészetből leszármazó 10 drb. 5—6 éves, részben borjas, részben felfolyatott, kiválóan szép testalkatu anyatehén és 1 drb. 3 éves, e tavaszon fentmegnevezett tenyészetből vásárolt, mély, nagytestű és hatalmas csontozatu **tenyészbika.**
Érdeklődőknek részletes felvilágosítást nyújt:

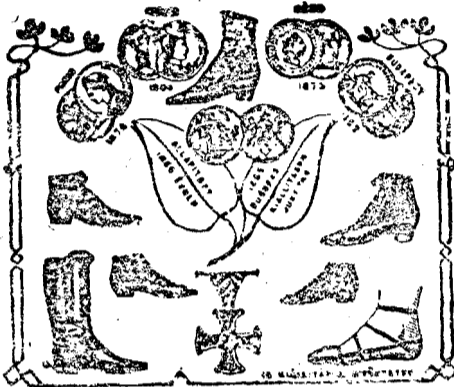
Sombory Lőrinc, Sófalva, u. p. Beszterce.

2653

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült **FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.**

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy hasznáit, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

2019

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 66,

által a legjótányosabb árak mellett ajánlataink:
Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-akék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Br. Petrichevich Horváth Arthur Küküllő-széplaki gazdaságában

500 mm. igen szép, vetésre nagyon alkalmas, nagy keményítő tartalommal bíró

Imperator krumpli eladó,

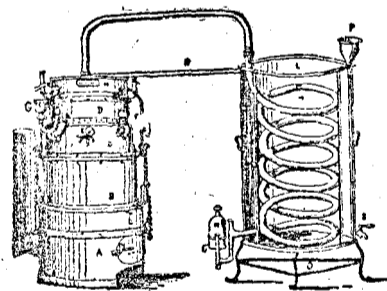
vevő zsákjaiban ab Bonyha vasuti állomás, vasuti kocsiba rakva, vagy ömlesztve, őszi szállítás mellett, kocsinként

800 koronáért.

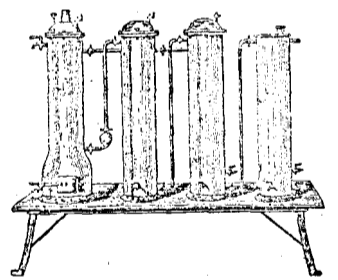
2656

Legújabb gyümölcstörkőly és borseprű leparoló készüléket, vízfürdős kazánnal, minden alaku pálinkafőző üstöt, új szesadó előírás szerint készít. Borhevítő pasteurizáló kőszülékek hűtővel a legjobb minőségben és csinos kivitelben szállít, gyári berendezések és felszerelésére ajánlja magát:

Gállik Lajos rézműves-mester
BUDAPEST, VII., Kertész-utca 8. szám.

Képes árjegyzéket bérmentve küld.

Ócska rezet folyó árban becserél.

ERDELYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32

Kisbirtokosok jelzálogosztálya kölcsönöket nyújt kisbirtokosoknak betáblázás mellett a mindenkori pénzviszonyokhoz mért legelőnyösebb kamatozás mellett.

Már meglévő magas kamatlábu kölcsönöket olcsóbb kamatlábu kölcsönre konvertál.

Jelzálogosztálya törlesztéses kölcsönöket nyújt nagyobb földbirtokokra 10—50 évig terjedő időtartamra a kamatot is magában foglaló előnyös annuitás mellett.

Megkeresésekre rövid idő alatt felvilágosítással szolgál

2017

Az igazgatóság.

Keresek

1912 év ápril 1.- vagy október 1-sői átvételre 600—1000 kat. hold Birtokot haszonbérbe vagy fix adminisztrációra. Közvetítők nem díjaztatnak.

Cím:

R. Biró Balázs,

Pókafalva, u. p. helyt, urd. intéző.

2652

A legjobb sorsjegy a magyar jelzáloghitelbank **KONVERZIONALIS SORSJEGY,**

MERT e sorsjegyek mindegyikét kihúzzák,
MERT e sorsjegyek akkor is tovább játszanak, ha azokra má egy vagy több nyeremény esett,
MERT e sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióként is letehetők bárhol.
MERT az összes létező sorsjegyek közül a legjobb játékterve ennek van és
MERT legnagyobb nyereménye **2004**

EGY MILLIÓ KORONA.

Húzóok: minden év febrár 25-én, április 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:

egy darab 11 havi részletre havi 16— korona

„ 15 „ „ „ 11— „

„ 17 „ „ „ 10— „

„ 19 „ „ „ 9— „

„ 23 „ „ „ 7-50 „

„ 25 „ „ „ 7— „

„ 30 „ „ „ 6— „

vagy letétre 30— K foglaló lefizetése után legelőnyösebb kamatra. A nyeremények azonnal a vevőt illetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.-nál Mátyás király-tér 7. szám alatt.